

1. Obiekt

16/1 K O S C I O Ł P A R. p.w. S w. T E R E S Y od Dzieciątka Jezus

2. Czas powstania

1927 - 1934

3. Miejscowość

B I A Ł O W I E Ż A

11 Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

4. Adres

Białowieża
ul. Gen. A. Waszkiewicza
nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo białostockie

gmina Białowieża

pow. HAJNÓWKA

6. Poprzednie nazwy miejscowości

-

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo białostockie

powiat Hajnówka

8. Właściciel i jego adres

Parafia Rzym.- Kat.
Białowieża

9. Użytkownik i jego adres

J.w.

10. Rejestr zabytków

Nr 1498 data 4.03.1980

autor zdjęć J. Gajdziński, 1979 r.
data wykonania
miejsce przechowywania negatywów PP PKZ O/Kraków

1926 tymczasowe użytkowanie dawnej sali jadalnej w pałacu jako publicznej kaplicy rzym.-kat. W tymże roku utworzenie parafii /pierwszy proboszcz Józef Dowgiłło/.

1927 - 1934 budowa kościoła wg projektu inż. arch. ^{porusa} Zinzerlinga z Warszawy. Konsekracja kościoła 1934 przez arbp. Romualda Jambłonskiego.

Kościół wzniesiony w stylu neorenesansowym, w oparciu o tradycyjny układ przestrzenny i motywy zdobnicze nawiązujące do renesansu polskiego.

Kościół usytuowany na wsch. krańcu miejscowości, przy końcu ul. Gen. Waszkiewiczza. Zwrócony prezbiterium ku pn. Murowany z cegły, otynkowany, kryty dachówką esówką; wieżyczka na sygnaturkę pokryta eternitem. Trójnawowy, z transeptem i wieżą od frontu. - Krótkie, jednoprzęsłowe prezbiterium zamknięte trójbocznie; po jego bokach dwie symetrycznie usytuowane przybudówki mieszczące od zach. kaplicę, od wsch. zakrystię; wokół trójbocznego zamknięcia prezbiterium niskie obejście obejmujące trzy pomieszczenia stanowiące przedsionki zakrystii, z wejściem zewnętrznym od pn.-zach. Po bokach wieży flankujące ją dwa wydatne ryzality, mieszczące klatki schodowe na chór muzyczny i na wieżę. We wnętrzu sklepienia: w prezbiterium kolebkowe z lunetami, w przybudówkach po bokach prezbiterium krzyżowe, w korpusie i ramionach transeptu żaglaste na gurtach. Korpus nawowy trójprzęsłowy, z nawami wydzielonymi uskokowymi, ogzysowanymi filarami, dźwigającymi arkady. - Na zewnątrz kościół oszkarpowany, za wyjątkiem przybudówek przy prezbiterium: szkarpy przy korpusie nawowym skośne bez uskoków; przy transepcie dwuuskokowe, przy ryzalitach przywieżowych bez uskoków, przy wieży o dwóch uskokach, usytuowane przekątnie. Okna i wejścia zamknięte półkoliściami. Szczyty wsch. i zach. transeptu trójkątne, bogato rozcłódkowane w czterech strefach pilasterkami, przechodzącymi w sterczyny; pośrodku okno zamknięte koszowo. Ryzality przywieżowe zwieńczone attyką wydzieloną gzymsem, rozcłódkowaną pilasterkami z grzebieniem utworzonym ze sterczyn zwieńczonych piramidkami. Wieża podzielona uskokiem na dwie kondygnacje; w dolnej otwory okienne w trzech strefach, w górnej pojedyncze, duże, zamknięte półkoliściami otwory głosowe kondygnacji dzwonowej. Od frontu w przyziemiu portal zamknięty półkoliściami, zwieńczony gzymsem, zaakcentowany kluczem i gzymnikami u nasady łuku; ponad gzymsem nisza. Wieża zakończona wydatnym gzymsem, zwieńczona attyką rozcłódkowaną płycinami w których płytkie, półkoliściami zamknięte ~~płyciny~~ ślepe arkady oraz pilasterkami przechodzącymi w sterczyny. - Nad korpusem i transeptem dachy dwuspadowe, nad zamknięciem prezbiterium wielospadowy, nad przybudówkami przy prezbiterium pulpitowe, w attykach pogrążone. Na pn. krańcu kalenicy dachu korpusu ośmioboczna, drewniana wieżyczka na sygnaturkę, zwieńczona hełmem baniastym z latarnią i kopułką, zakończona krzyżem.

14. Kubatura ok. 4.500 m ³	15. Powierzchnia użytkowa ok. 400 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne kościół par. rzym.-kat.	17. Użytkowanie obecne kościół par. rzym.-kat.
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja -		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Stan zachowania bardzo dobry.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie zapewnić bieżącą konserwację.			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

Witraże i wyposażenie wnętrza współczesne.

25. Wypełnił

IX.1979 r.

mgr Małgorzata Litwin

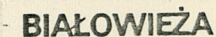
rys: mgr arch. Mikołaj Kor-
necki PP PKZ O/Kraków

26. Sprawdził

27. Załączniki

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

fotografie uzupełniające

- kościół
- cerkiew
- miejsce martyrologii
- pomnik
- parking strzeżony
- żwirownia
- punkt wysokościowy
- boisko sportowe
- cmentarz
- Park Pałacowy
- Park Dyrekcyjny
- geometryczny środek
Puszczy Białowieskiej

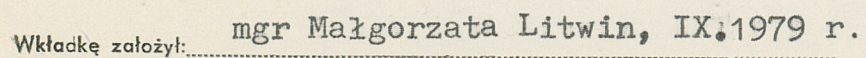
(imię, nazwisko, data)

Jedn. Wyd. Akcyd. Olsztyn zam. 1299/Ś/78
 OZGraf. ZP. Ostróda zam. 1040 n. 20000

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

plan

(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: pomiar mgr arch. Mikołaj Kornecki

Miejsce przechowywania negatywów:

Jedn. Wyd. Akcyd. Olsztyn zam. 1299/5/78
OZGraf. ZP. Ostróda zam. 1040 n. 20000

Wzór ODZ 1978 r.